

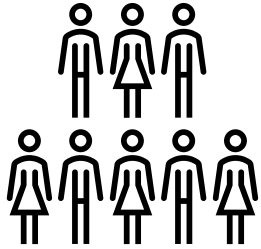
Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022-2031 valmistelu

Kirsi Vaten

- **Valmistelu aloitettu 24.8.2021 Kaupungin hankejohtoryhmän toimeksiannosta**
- **Kaupungin hankejohtoryhmä toimii valmistelutyön ohjausryhmänä**
- **Hankejohtoryhmän nimeämässä valmistelutyöryhmässä on laaja poikkihallinnollinen edustus kaikilta toimialoilta**
- **Valmisteluryhmä on kokoontunut tähän mennessä 11 kertaa.**
- **Tilanne 13.4.2022:**
 - Asukaskysely toteutettu OsallistuvaVantaa.fi:ssä 14.1.-18.2.2022
 - Kyselyaineiston analysointi on käynnissä
 - Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022-2031 tekstejä/sisältöjä valmistellaan parhaillaan toimialoilla
 - Sisältöjen tulee olla valmiina 15.4.2022
 - Ryhmätyö valtuustoseminaarissa 13.5.2022

Aikataulu

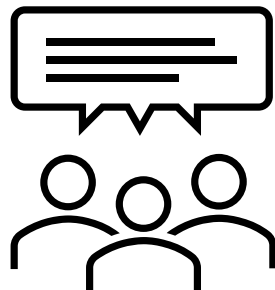
Svenska kommittén 11.4.2022

Vammaisneuvosto 13.4.2022

Nuorisovaltuusto 19.4.2022

Vanhusneuvosto 20.4.2022

Monikulttuurisuusasiain
neuvottelukunta 4.5.2022
Yhteistoimintaryhmä

Hankejoto 7.4.2022

Kaupungin johtoryhmä 16.5
(valtuustoseminaarin jälkeen)

Valtuuston iltakoulu 5.5.2022 (Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022-2031 luonnos jakoon)

Valtuustoseminaari 13.5.2022, ryhmätyö

Kaupunginhallituksen iltakoulu 6.6.2022 (seminaarin palautteet sisällytettynä)

Elokuussa lausunnoille lautakuntiin

Kaupunginhallitus 19.9.2022

Kaupunginvaltuusto 10.10.2022

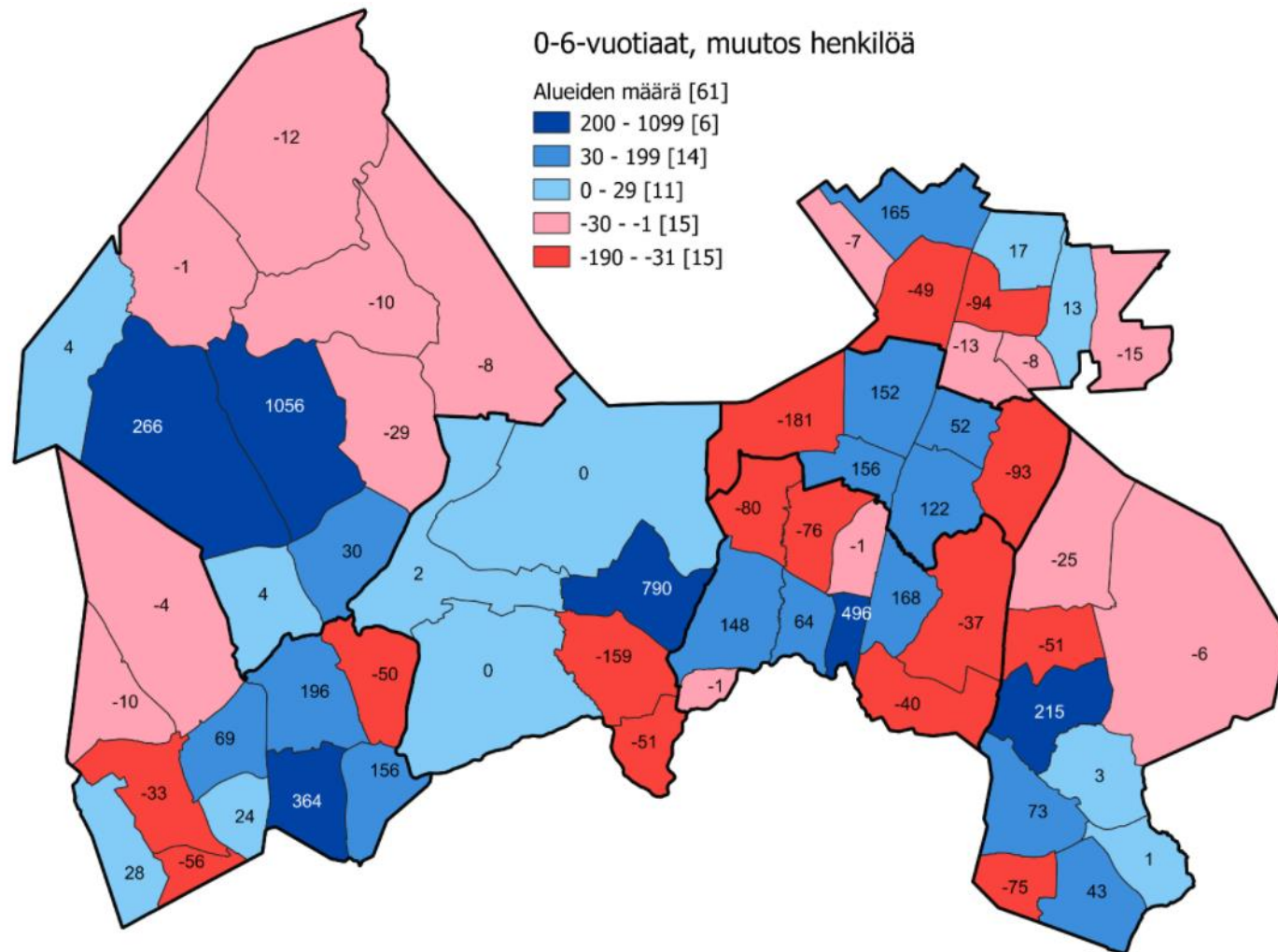
Väestöennuste 2021, 0-6 -vuotiaat

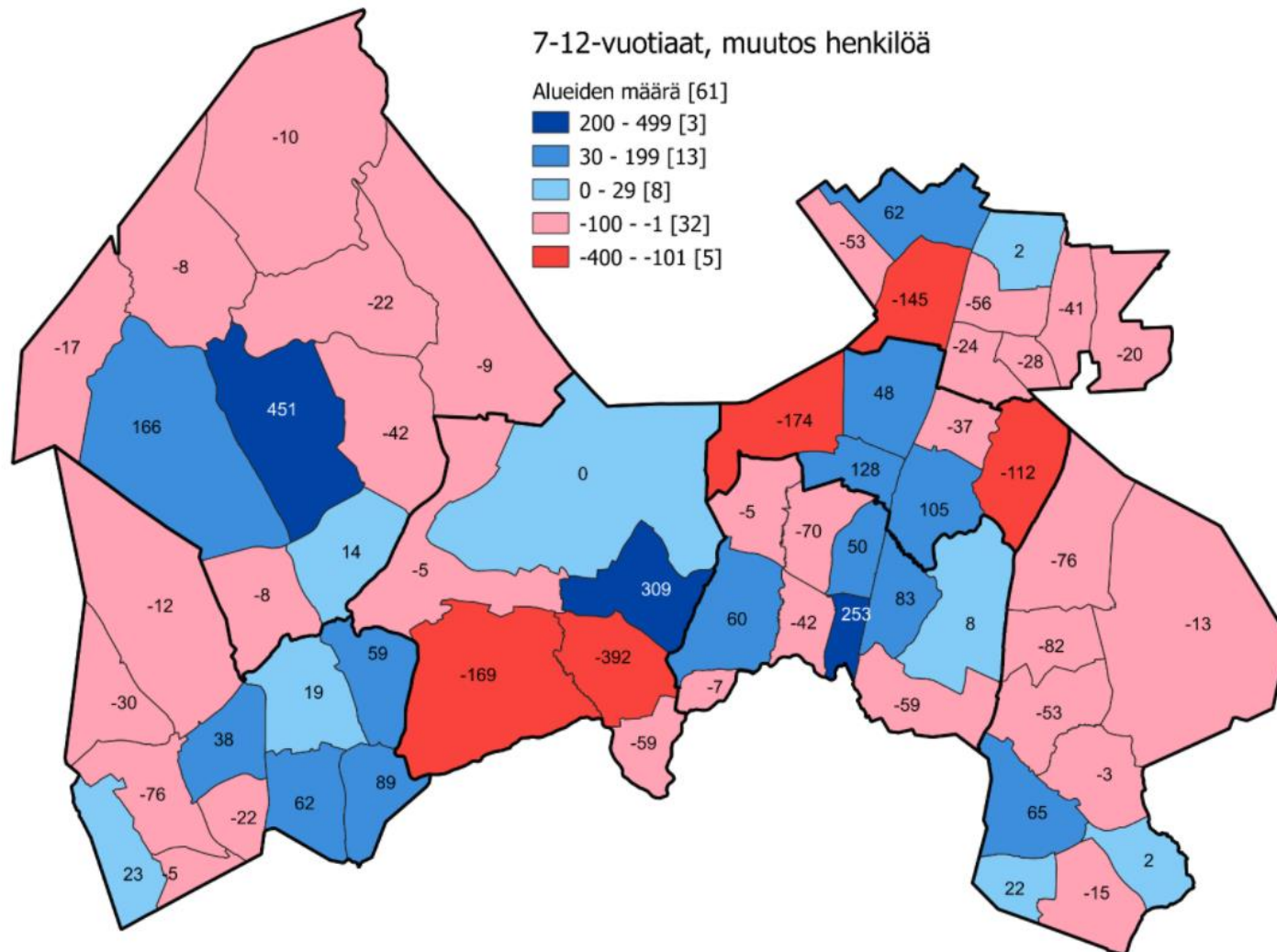
-Vantaan osa-
alueittainen
väestöennuste kattaa
vuodet 2021-2030.

-Ennusteen mukaan 0–6-
vuotiaiden määrän
arvioidaan kasvavan
vuoteen 2031 mennessä
noin 3 500 lapsella.

-Määrän arvioidaan
kasvavan
voimakkaimmin
Veromiehen ja Kivistön
kaupunginosissa, ja
vähentyvän eniten
Ilolassa ja Pakkalassa.

-Määrän arvioidaan vähentyvän voimakkaimmin Pakkalan, Ilolan, Ylästön ja Korson kaupunginosissa, ja lisääntyvän eniten Kivistössä, Veromiehessä ja Tikkurilassa.

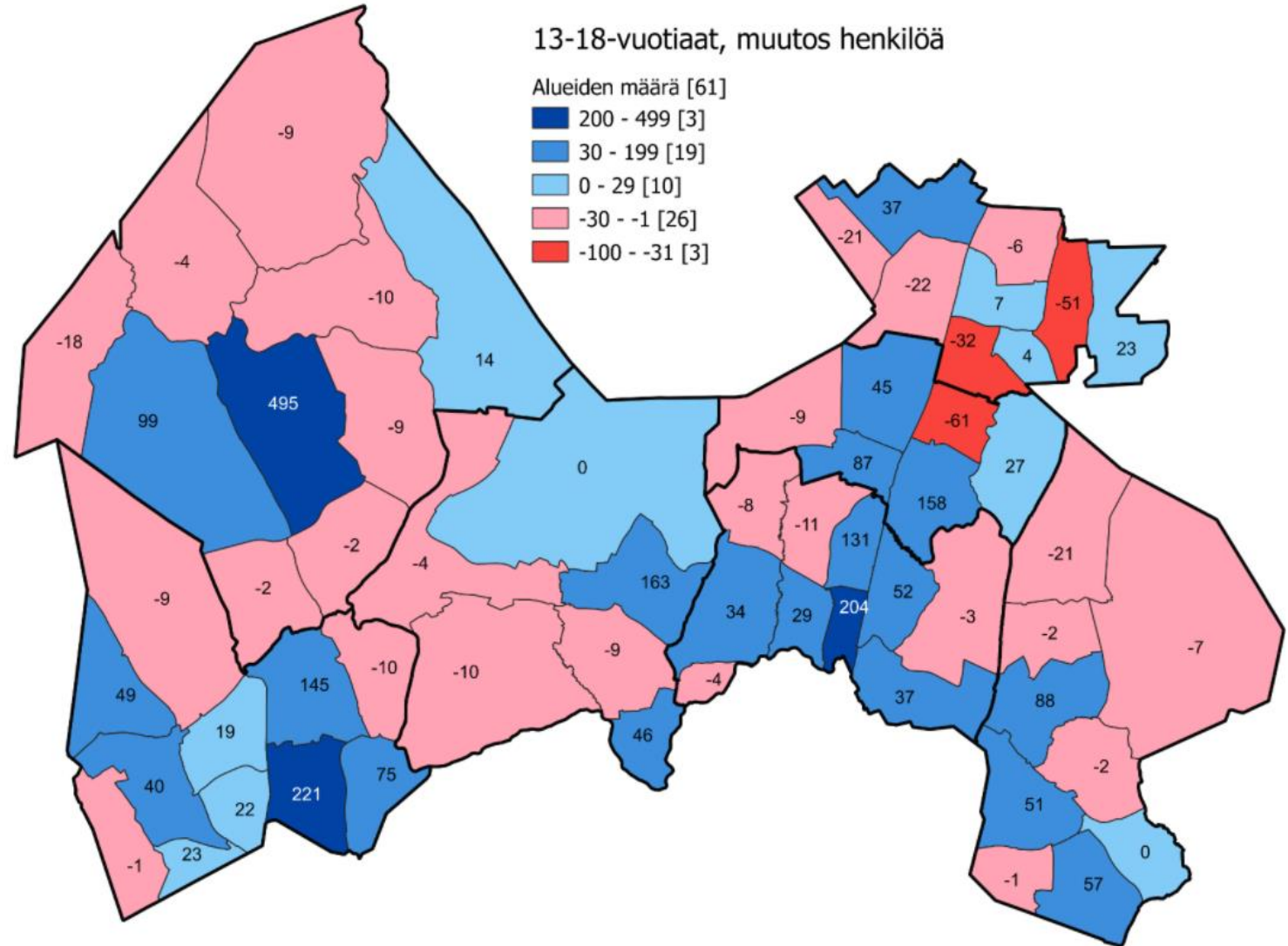
Väestöennuste 2021, 13-18 -vuotiaat

-Vantaan osa-alueittainen väestöennuste kattaa vuodet 2021-2030.

-Ennusteen mukaan 13–18-vuotiaiden lasten ja nuorten määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä noin 2 000 henkilöllä.

-Määrän arvioidaan kasvavan voimakkaimmin Kivistön, Myyrmäen ja Tikkurilan kaupunginosissa ja vähentyvän eniten Rekolassa, Jokivarressa ja Matarissa.

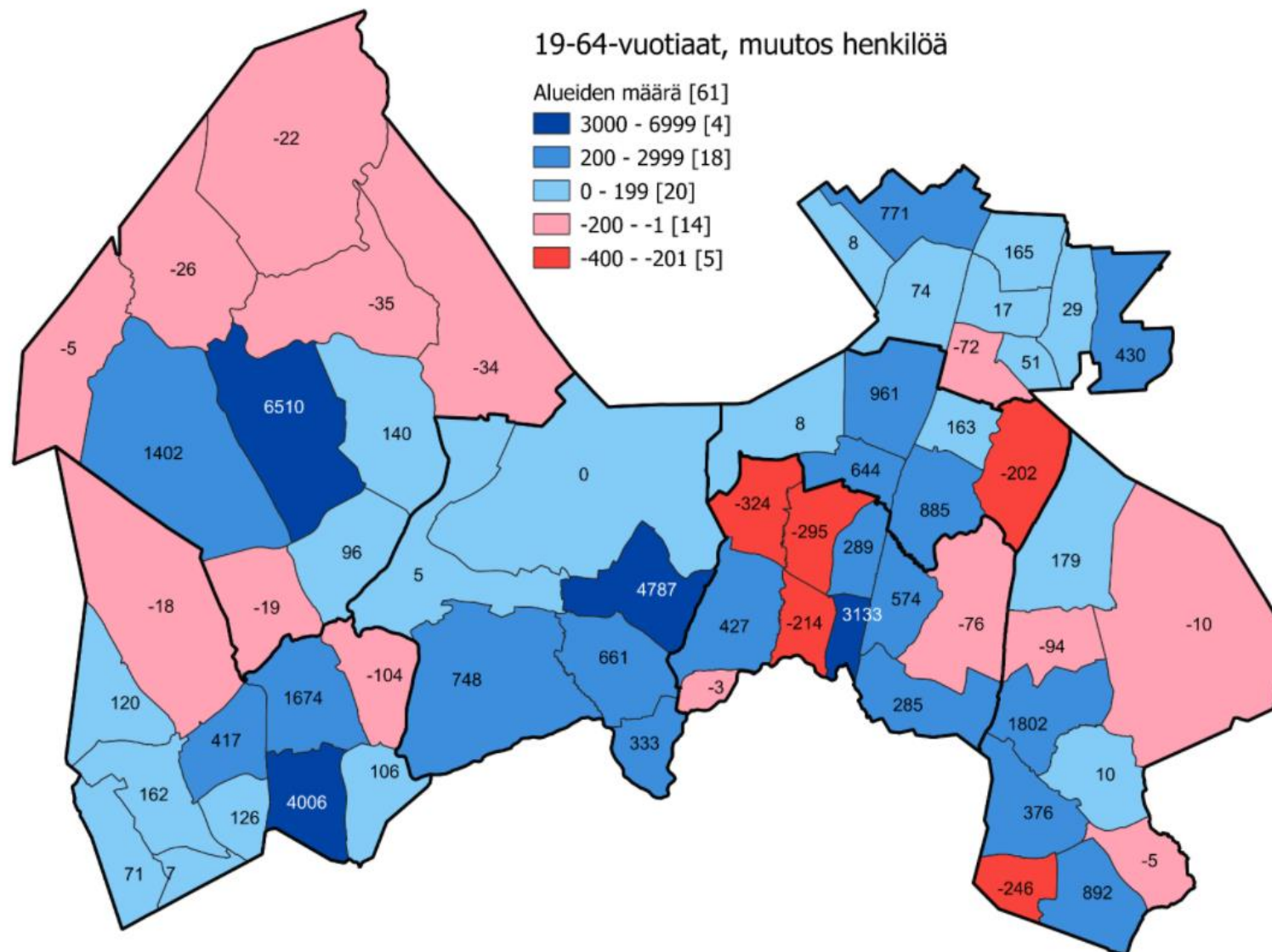
Väestöennuste 2021, 19-64 -vuotiaat

-Vantaan osa-alueittainen väestöennuste kattaa vuodet 2021-2030.

-Ennusteen mukaan 19-64-vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä yli 30 000 henkilöllä.

-Määrän arvioidaan kasvavan voimakkaimmin Kivistön, Veromiehen, Myyrmäen ja Tikkurilan kaupunginosissa, ja vähentyvän eniten Ruskeasannassa ja Simonkylässä.

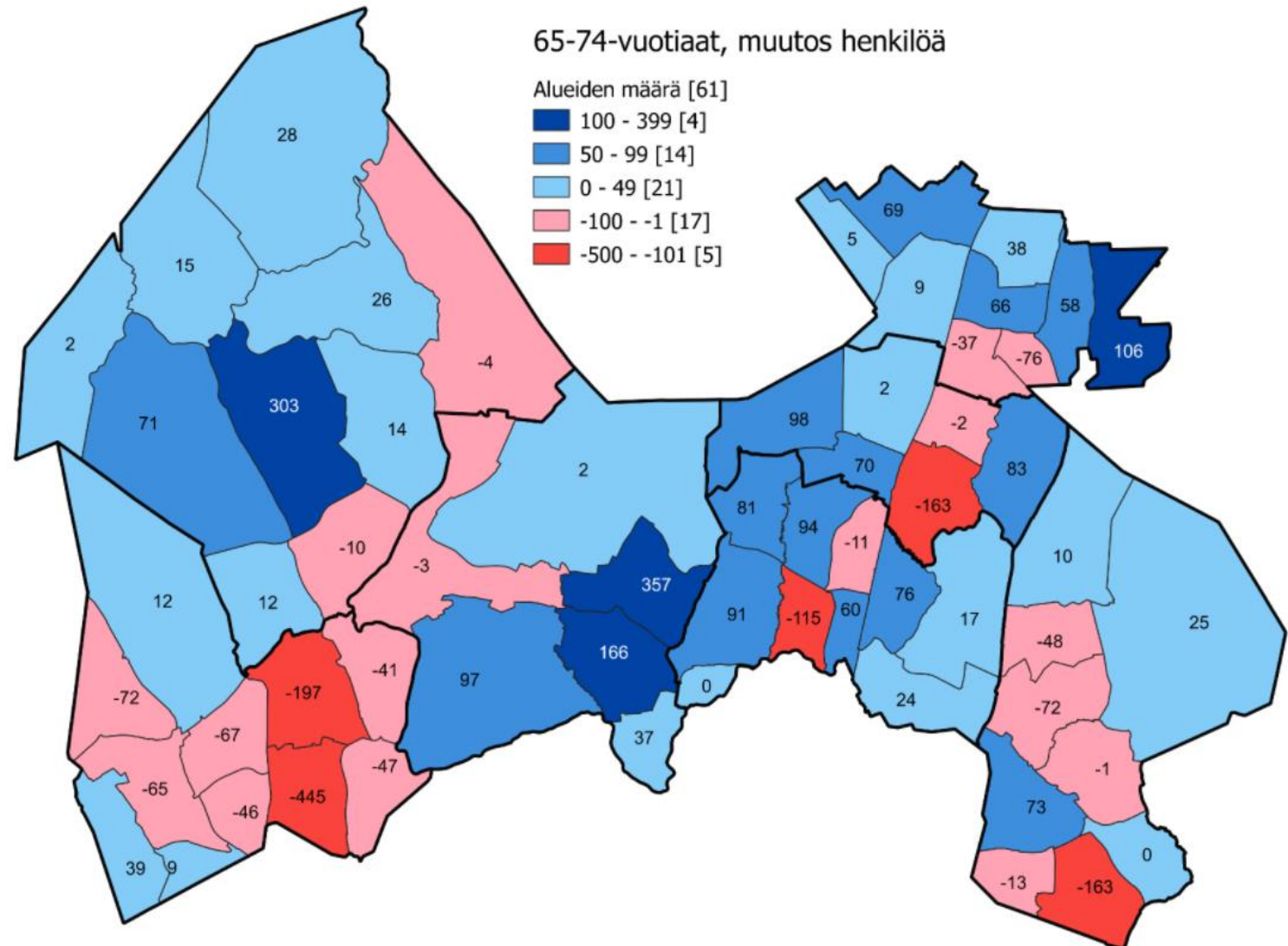
Väestöennuste 2021, 65-74 -vuotiaat

-Vantaan osa-alueittainen väestöennuste kattaa vuodet 2021-2030.

-Ennusteen mukaan 65–74-vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä noin 700 henkilöllä.

-Määrän arvioidaan kasvavan voimakkaimmin Veromiehen ja Kivistön kaupunginosissa, ja vähentyvän eniten Myyrmäessä ja Martinlaaksossa.

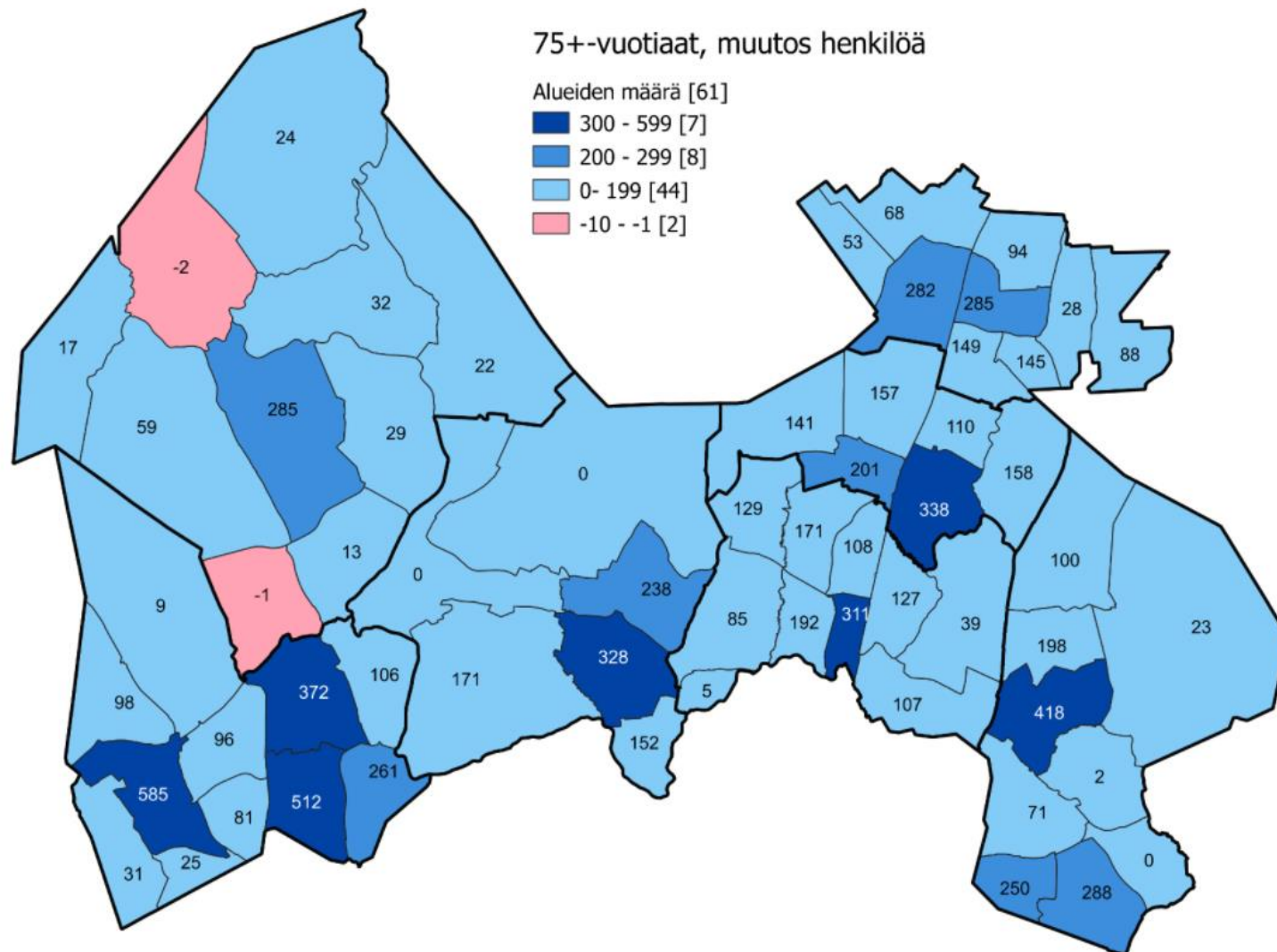
Väestöennuste 2021, 75+ -vuotiaat

-Vantaan osa-alueittainen väestöennuste kattaa vuodet 2021-2030.

-Ennusteen mukaan 75+ -vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä noin 8 200 henkilöllä.

-Määrän arvioidaan kasvavan voimakkaimmin Hämeenkylässä, Myyrmäen ja Hakunilan kaupunginosissa.

Esipuhe (kj)

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma

-Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman laatiminen

OSA I Kaupunki kasvaa ja tiivistyy

-**Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat** (strategia, kukoistavat kaupunkikeskustat, yleiskaava, kaupunkirakenteen tiivistyminen, asuntorakentamisennuste, väestöennuste)

-**Taloudellisesti ja elinvoimaisesti vahva kaupunki**

-**Kestävä toimintatapa**

OSA II Kaupungin palveluverkot kehittyvät

-**Palveluiden järjestämisen yleiset periaatteet ja linjaukset** (toimialoittain ja palveluittain)

-**Palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet suuralueittain** (toimialoittain ja palveluittain)

-**Kaupungin yhteiset palveluverkkoasiat**

-**Sähköisten palvelujen kehittäminen**

-**Työryhmä**

Liite 1. Väestöennuste, teemakartat

Liite 2. Edunvalvonta (sote- ja valtion palvelut Vantaalla)

Liite 3. Vaikuttamistoimielimien kannanotot

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman tavoitteita (1/2)

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa.

- Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä.
- Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä.
- Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen.
- Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma ohjaa muun muassa vuotuista talousarvioprosessiin kuuluvaa toimitilainvestointiohjelman päivittämistä.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman tavoitteita (2/2)

- Palvelut järjestetään resurssiviisaasti kaupungin strategisia ja palvelullisia tavoitteita toteuttaen sovittujen määrärahojen puitteissa.
- Palveluverkkosuunnittelussa etsitään uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen muun muassa palveluja ja hankkeita yhdistämällä, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä.
- Palveluverkkoratkaisut perustuvat palvelutarpeiden kehittymiseen, kaupunkitasoiseen priorisointiin ja vaihtoehtojen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointiin.
- Oikein toteutettuna palvelut lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät segregatiota. Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelutilat tukevat palvelutoimintaa, parantavat tuottavuutta ja hyvinvointia.
- Oikein sijoitetut ja mitoitettut sekä tehokkaassa käytössä olevat palvelutilat tukevat kaupungin säästö- ja päästövähennystavoitteiden saavuttamista.

Kaupunkitasoisen palveluverkko-suunnittelun yleiset periaatteet (luonnos):

- Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja joukkoliikenteen laatukäytävien varsilla ja ne ovat helposti sekä kestävästi saavutettavia (esteettömyys, julkinen liikenne, kävely, pyöräily).
- Palvelujen sijainnin suunnittelussa hyödynnetään täydennysrakentamisen tuomat keskittämismahdollisuudet.
- Kaupunkisuunnittelussa ja tontinkäyttösuunnitelmissa otetaan huomioon myös tilapäiset ja äkilliset palvelutilatarpeet.
- Suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen, kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset tonttien osalta.
- Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla yksittäisiä pieniä asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja niitä voidaan edistää vasta kun palvelutarpeen lisääntymiseen on löydetty ratkaisut.
- Asuinalueita, palveluja ja yleisiä alueita suunniteltaessa ratkaistaan palvelujen tilatarpeet ja toiminnot kokonaisuutena. Ratkaisuja haetaan niin kaupungin kuin yksityisenkin mailta (hyötyjen/haittojen jakamisen näkökulma) ja käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.
- Herkille kohteille, kuten päiväkodeille ja kouluille osoitetaan toteuttamiskelpoiset sijainnit huomioon ottaen ilmanlaatua, melua ja tärinää koskevat määräykset.
- Päiväkotien ja koulujen tonttien ja tilojen mitoituksessa ja suunnittelussa noudatetaan ensisijaisesti valtakunnallisia ja kaupungin omia ohjeita, mutta tarvittaessa esimerkiksi täydentyvillä ja tiiveimmillä alueilla kehitetään innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja toiminnan laatua heikentämättä.
- Toimitilat, yleiset alueet ja -kiinteistöt suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi.
- Lisääntyvään tilatarpeeseen vastataan yhteishankkeilla ja lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.
- Haemme ratkaisuja myös olemassa olevasta tilakannasta.
- Suunnittelukauden aikana kehitetään yhteistyörakenteita, minkä tavoitteena on rakenteellisten ja hallinnollisten esteiden poistaminen toimipisteiden vapaa-ajan käytön laajentamiselle, keskusta-, piha- ja ulkoalueiden tuominen osaksi kaupunkikulttuurin palveluverkkoa sekä rakentamisen tarve- ja hankesuunnitteluprosessin päivittäminen tukemaan monikäyttäjäympäristöjä.
- Sähköisiä palveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Varhaiskasvatus

Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä lapsen kotia, mikä vahvistaa jokaisen lapsen oikeutta oppia ja mahdollistaa tasa-arvoiset oppimisen edellytykset ja vahvan alun lapsen oppimispolulle.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään keskitetysti Itä- ja Länsi-Vantaalle ja pyritään yhteisiin tilaratkaisuihin muiden ruotsinkielisten palveluiden ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.

Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista palvelua.

Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa myös varhaiskasvatusikäisiin.

Suomenkielinen perusopetus. Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutetaan lähikouluperiaatetta. Vuosiluokkien 1–6 opetustilat suunnitellaan ryhmätilaperiaatteella. Vuosiluokkien 7–9 opetuksessa käytetään edelleen ainekohtaisia opetustiloja. Koulujen erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain, joka otetaan huomioon tilasuunnittelussa.

Ruotsinkielinen perusopetus. Ruotsinkielisen perusopetuksen palveluverkko rakentuu nykyisten koulukiinteistöjen varaan. Mikäli ruotsinkielisen väestön määrä lisääntyy, kasvavaan palvelutarpeeseen vastataan.

Toisen asteen koulutus. Vantaan tavoitteena on tarjota jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle opiskelupaikka ja vastata osaltaan jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Opiskeluympäristöjen tulee olla vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä tukevia ja ratkaisuissa tulee ottaa huomioon, että oppimista tapahtuu mitä moninaisimmissa tilanteissa ja paikoissa. Oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Kirjastopalvelu on luonteeltaan lähipalvelu. Lähikirjaston merkitys on suuri muun muassa pienten lasten ja ikääntyneiden oppimisen, hyvinvoinnin ja elämänlaadun kannalta. Monikulttuurisen Vantaan asukkaille kirjasto tarjoaa matalan kynnyksen oppimis- ja kohtaamispaikan. Kirjastolaissa määriteltyjen tehtävien toteuttamiseksi palveluverkkoa tulee kehittää niin, että palvelut ovat asukkaiden helposti saavutettavissa. Palveluiden käyttäjien kannalta on tarkoituksenmukaista, että kirjastot sijaitsevat muiden palveluiden läheisyydessä.

Vantaan aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Opetus järjestetään lähipalveluna yhteistyössä muiden opetustilojen kanssa. Aikuisopiston omia päivä- ja erityisopetustiloja kehitetään asukkaiden määrän kasvaessa kaupunkikeskuksissa.

Vantaa-infojen ja asukastilojen kehittämisessä huomioidaan niiden monikäyttöisyys ja yhteiskäyttö eri toimijoiden kesken. Jokaisella suuralueella tulee olla asukkaiden ja järjestöjen käytössä oleva tila.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Kulttuuripalvelut

Kulttuurin tulevaisuuden palveluverkon painopisteet ovat lähipalveluna toteutettava lasten- ja nuorten taide- ja kulttuuritoiminta, museoiden toiminta ja kehittyvät palvelut sekä julkinen taide, kulttuuritilojen monipuolinen tarjonta, elinvoimaa vahvistavat tapahtumat eri puolilla kaupunkia sekä kiinnostavat historia-, taide-, kulttuurireitit.

Kulttuurin palveluverkon kehittäminen edellyttää kulttuurin huomioon ottamista kaupunkisuunnittelussa. Uusia julkisia tiloja, puistoja ja aukioita suunniteltaessa otetaan huomioon esittävän taiteen, näyttelyjen ja tapahtumien tuottamisen tarpeet. Kulttuuria halutaan viedä alueille erilaisina tapahtumina.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Liikuntapalvelut

Liikunnan palveluverkossa keskeistä on ulko- ja lähiliikuntapaikkojen sekä koulujen yhteydessä olevien liikuntahallien kehittäminen sekä uimahallien peruskorjaukset. Palveluverkko täydentyy myös uusilla Elmon uimahallin ja urheilupuiston hankkeilla, Tikkurilan urheilupuiston kehittämisellä sekä Kivistön urheilupuiston suunnittelulla. Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa.

Nuorisopalvelut

Nuorisotilat ja nuorisotyö ovat lähipalveluja ja nuorisotilat toimivat myös lähialueensa asukkaiden harrastus ja kohtaamispaikkoina. Nuoret viettävät suuren osan vapaa-ajastaan lähinnä omalla asuinalueellaan, mutta yhä suuremmassa määrin nuoret myös liikkuvat Vantaan eri alueilla sekä laajemmin pääkaupunkiseudulla.

Palveluverkkoa kehitetään jatkossa siten, että nuoria laajasti kiinnostavia toimintoja keskitetään Tikkurilan ja Myyrmäen nuorisotiloihin, joihin on parhaat yhteydet eri puolilta Vantaata. Näihin keskuksiin keskitetään myös nuorten aikuisten palvelut. Jokaisen alueen omien nuorisotilojen vetovoimaisuudesta huolehditaan ja uusille alueille nuorisotilat suunnitellaan aina muiden palveluiden yhteyteen.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelut tarjoaa kokonaisvaltaista ohjausta työnhakuun, työllistymiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Työllisyyden kuntakokeilussa edistetään parhaillaan jo palvelurakennetta, joka tukee siirtymää pysyvään TE2024 työllisyydenhoidon malliin, jossa valtion työ- ja elinkeinopalvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle kokonaisuudessaan. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita ja neuvontaa yrittäjille ja yrittämisestä kiinnostuneille, toimii yrittäjien ja sidosryhmien, kuten oppilaitosten ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden yhdistäjänä sekä ajankohtaisen tiedon välittäjänä. Elinkeinopalvelut edistää ja toteuttaa myös monenlaisia kehittämishankkeita, joilla tuetaan yrittäjyyttä, elävöitetään asuinalueita ja lisätään työllisyyttä.

Kehittämisperiaatteet ja linjaukset

Puistot, viheralueet ja yleiset alueet

Yleiskaavassa, kaavarungoissa ja asemakaavoissa varataan riittävästi virkistysalueita, joille myös viheralueiden palveluverkko voi sijoittua. Palveluiden järjestämisen periaatteet ja linjaukset määritellään tarkemmin viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa.

Kestävä liikkuminen

Vantaalla keskeistä on, että arjen palvelut ovat saavutettavissa hyvin kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä. Usein tarvittavat lähipalvelut sijoittuvat kävely- tai pyörämatkan päähän ja harvemmin tarvittavat palvelut keskustoihin, joihin saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvä eri puolilta Vantaata.

Ympäristöpalvelut

Ympäristönsuojelutyön palveluissa on keskeistä terveellisen, turvallisen ja kestävä elinympäristön turvaaminen ja kehittäminen kaupunkilaisille ja liikeyrityksille. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä esiintyviä terveyshaittoja sekä järjestää (vai tarjota?) eläinsuojelu- ja eläinlääkäripalveluja. Sähköisiä palveluja kehitetään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollossa sekä liiketoiminnan tarpeisiin, neuvontaan, viestintään että osallistamiseen.

Ennakkotehtävän vastaukset

**Mihin asioihin palveluverkkojen
kehittämisessä olisi erityisesti syytä
panostaa?**

Mitkä ovat tärkeimmät asiat?

Vaikuttamistoimielimen yhteinen priorisointi ja muotoilu keskeisimmistä nostoista (kannanotto)

